

MVCRX05JFT1E
prvotní identifikátor

odbor legislativy a koordinace předpisů

náměstí Hrdinů 1634/3

140 21 Praha 4

Č. j. MV-38503-2/LG-2021

Praha 19. března 2021

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání

Škrétova 44/6

120 00 Praha 2

Stanovisko k ustanovování opatrovníka právnické osobě

K č. j. RRTV/3173/2021

Odbor legislativy a koordinace předpisů obdržel Vaši žádost o stanovisko ve věci užívání institutu opatrovníka v řízení o přestupku vedeném proti zahraničnímu subjektu (typicky právnické osobě) v pozici zadavatele reklamy ve smyslu zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů. K Vaším jednotlivým dotazům sdělujeme následující:

1. Je možno nějakým způsobem vymezit správný postup v případě řízení o přestupku s právnickou osobou se sídlem v zahraničí? Je možno a do jaké míry aplikovat správní řád v případě řízení o přestupku, pokud se jedná o právnickou osobu se sídlem v zahraničí?

Z hlediska procesního se v řízení o přestupku se zahraniční právnickou osobou postupuje podle stejných pravidel jako v řízení o přestupku s tuzemskou právnickou osobou, nestanoví-li zákon jinak. V řízení o přestupku se zahraniční právnickou osobou se tedy uplatní procesní pravidla upravená v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), a podpůrně pravidla stanovená ve správním řádu.

Aplikace § 65 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., na který ve své žádosti odkazujete, je vázána na uzavření mezinárodní smlouvy. V současné době taková mezinárodní smlouva uzavřena není, a proto nelze podle tohoto ustanovení postupovat. Postupuje se tedy podle ustanovení zákona č. 250/2016 Sb. a podpůrně podle správního řádu.

2. Pokud Rada vede řízení s právnickou osobou se sídlem v zahraničí, které se prokazatelně nedaří na adresu sídla (subjekt nepřebírá zásilky), respektive na jedinou známou adresu, doručovat, má Rada vždy povinnost ustanovit takovému účastníku řízení opatrovníka? Na jaké případy se povinnost k ustanovení opatrovníka vztahuje? Tedy zda je povinnost stanovena pouze na řízení o přestupku, případně i na jiné případy doručování zahraničním subjektům (v případě Rady typicky licenční záležitosti spojené s vyžádáním plnění zákonných povinností).

Procesní opatrovnictví je tradičním institutem procesních předpisů. Smyslem ustanovení opatrovníka je ochrana práv účastníků řízení, kteří nemohou v zákonem vymezených případech uplatňovat svá práva. Správní řád, který se použije podpůrně i pro řízení o přestupku, vymezuje případy, kdy je třeba ustanovit opatrovníka v § 32 odst. 2. Správní orgán ustanoví opatrovníka

- a) účastníkovi uvedenému v odstavci 1, pokud nemá zákonného zástupce nebo nemůže-li ho zákonný zástupce zastupovat a nemá-li opatrovníka podle zvláštního zákona,*
- b) osobám, kterým brání jiná právní překážka, aby v řízení samy činily úkony, jestliže si nezvolily zmocněnce,*
- c) právnické osobě, která nemá orgán způsobilý za ni jednat, popřípadě jemuž lze doručovat, popřípadě je-li v jiném řízení předmětem sporu, kdo tímto orgánem právnické osoby je,*
- d) osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat,*
- e) osobám, které nejsou známy,*
- f) osobám zvláště těžce zdravotně postiženým, s nimiž se nelze dorozumět ani prostřednictvím tlumočníka nebo prostředníka podle § 16 odst. 5,*
- g) osobám stíženým přechodnou duševní poruchou, která jim brání samostatně v řízení jednat, je-li to nezbytné k hájení jejich práv; v těchto případech správní orgán rozhoduje na základě odborného lékařského posudku,*
- h) účastníkům uvedeným v § 27 odst. 1, kterým se nepodařilo oznámit zahájení řízení z moci úřední (§ 46 odst. 2), nebo*
- i) účastníkům, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.*

Ustanovení opatrovníka přichází v úvahu jak u fyzické osoby, tak u právnické osoby. Některé zákonné důvody pro ustanovení opatrovníka se z povahy věci týkají pouze fyzické osoby [srov. např. důvod upravený v § 32 odst. 2 písm. f)], jiné pouze právnické osoby [srov. zejména důvod upravený v § 32 odst. 2 písm. c)], ostatní důvody lze pak vztáhnout jak k osobě fyzické, tak k osobě právnické.

Správní orgán musí opatrovníka ustanovit, je-li naplněn některý ze zákonem stanovených důvodů. Opatrovníka je tak nutno ustanovit též právnické osobě, které se prokazatelně nedaří doručovat (a to ani s využitím fikce doručení). Takto je třeba postupovat v každém řízení vedeném podle správního řádu, tj. nikoliv pouze v řízení o přestupku. Je však nutno přihlížet k § 32 odst. 3 správního řádu, který stanoví, že nejde-li o účastníka, kterému má být v řízení uložena povinnost nebo odňato právo, správní orgán opatrovníka podle odstavce 2 písm. d) a e) neustanoví a účastníkům tam uvedeným doručuje veřejnou vyhláškou. Opatrovníka je tedy nutné ustanovit pouze účastníkům řízení vymezeným v § 27 odst. 1 správního řádu, kterým se prokazatelně nedaří doručovat. Pokud by taková situace nastala u jiných osob, doručoval by jim správní orgán veřejnou vyhláškou.

3. Je možno v případě doručování zahraničním právnickým osobám uplatnit fikci doručení?

Podle § 22 správního řádu platí, že *„[a]dresátům, kteří se zdržují v cizině nebo jejichž sídlo nebo pobyt, popřípadě jiná adresa pro doručování podle § 19 odst. 4 je v cizině, lze doručit prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo prostřednictvím příslušného orgánu státní správy pověřeného k doručování písemností do ciziny.“*. Samotný správní řád nevyklučuje, aby při splnění jím stanovených podmínek došlo k uplatnění fikce doručení podle § 24 odst. 1 také v souvislosti s doručováním písemností do ciziny. To potvrzuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011 č. j. 6 Ads 96/2011 – 64 (k tomu srov. též Bělohávek, A. J. Doručování do zahraničí ve správním řízení a v daňových věcech. Správní právo č. 3/2017. str. 124-125). Je však nutno si uvědomit, že vzhledem k neexistenci mezinárodní smlouvy, na jejímž základě by mohlo dojít k *pověření orgánu státní správy k doručování písemností do ciziny*, přichází v současnosti v úvahu pouze *doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb* (§ 22 správního řádu). Na území cizího státu tedy lze doručovat prostřednictvím

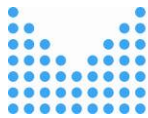
zahraničního provozovatele poštovních služeb, v souladu s právními předpisy tohoto státu a zahraničními poštovními podmínkami.¹

Doručování v cizině však musí současně splňovat tuzemské požadavky na doručování, má-li mít předvídané vnitrostátní právní účinky. To platí i pro podmínky nastoupení fikce doručení podle § 23 správního řádu: „(4) Adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. (...). (5) Zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu.“. Podle § 24 odst. 1 správního řádu dále platí, že „[j]estliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty.“.

Předpokladem uplatnění fikce doručení je tedy kromě uložení písemnosti rovněž zanechání oznámení o neúspěšném doručení písemnosti podle § 23 odst. 4 správního řádu a náležitého poučení podle § 23 odst. 5 správního řádu. Splnění uvedených podmínek „prokazuje správní orgán obvykle tím, že založí do spisu vrácenou obálku s nevyzvednutou písemností, včetně předtištěné doručky, na níž je zaznamenáno a stvrzeno podpisem doručovatele, že byla tato zásilka určitého data uložena a že bylo v místě doručování zanecháno oznámení o tomto uložení a rovněž poučení o následcích nevyzvednutí zásilky. Pokud takový doklad chybí, je třeba splnění podmínek pro doručení písemnosti na základě fikce prokázat jiným způsobem, a není-li to možné, je nutno vycházet z toho, že k doručení písemnosti na základě fikce nedošlo“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010 č. j. 5 As 26/2009 - 67).

Uplatnění fikce doručení v cizině ovšem budou zpravidla bránit zahraniční podmínky poskytování poštovních služeb. Správní orgán nejspíše nebude schopen prokázat dodržení pravidel plynoucích z § 23 odst. 4 a 5 správního řádu. To znamená, že i v případě, kdy zmíněné zahraniční poštovní podmínky například připouští možnost uložení písemnosti, avšak nevyhovují plně uvedeným požadavkům

¹ Srov. čl. 101 odst. 5 a 7 Poštovních podmínek České pošty, s. p. – základní poštovní služby, platné od 1. 1. 2021 (dostupné na: <<https://www.ceskaposta.cz/documents/10180/282441/zps.pdf/a085daea-e843-4885-b60b-af3372319f75>>).

(resp. neumožňují správnímu orgánu prokázat řádnost svého postupu), nedojde k uplatnění fikce doručení.

4. Pokud shledáte, že Rada je povinna ustanovit opatrovníka. Je možné Vás požádat o bližší objasnění výběru a určení osoby opatrovníka?

Podle § 32 odst. 4 správního řádu *opatrovníkem správní orgán ustanoví toho, u koho je osoba, již se opatrovník ustanovuje, v péči (což z povahy věci nelze vztáhnout k právnické osobě), anebo jinou vhodnou osobu.* Zákon nestanoví bližší kritéria, podle nichž by bylo možné posuzovat vhodnost osoby, která má být ustanovena opatrovníkem právnické osobě. Ustanovit opatrovníkem však nelze osobu, o níž lze mít důvodně za to, že má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy opatrovance.

S ohledem na účel opatrovnictví by měl správní orgán volit mezi osobami, u nichž lze předpokládat, že budou (schopny) v řízení hájit zájmy dotčené právnické osoby. V úvahu tak podle našeho názoru přicházejí především osoby, které mají k právnické osobě úzký vztah, tedy mají zkušenosti s jejím provozem. Může jít například o člena některého z orgánů právnické osoby (např. člena dozorčí rady) nebo zaměstnance v řídicí roli.

Opatrovníkem může být ustanovena nejen fyzická, ale též (jiná) právnická osoba. Právnické osobě by tak mohla být zřejmě jako opatrovník ustanovena například právnická osoba, která je vůči dotčené právnické osobě v postavení ovládající osoby, případně má k dotčené právnické osobě úzké vazby, které odůvodňují předpoklad, že bude v řízení chránit její práva. Teoreticky přichází v úvahu též různá sdružení, jejichž účelem je ochrana zájmů právnických osob vykonávajících činnost ve stejné oblasti (s přihlédnutím k předmětu řízení, které se s právnickou osobou vede).

JUDr. Vít Šťastný
ředitel odboru

Vyřizuje: Mgr. Luboš Tichý
tel. č.: 974 817 325
e-mail: lubos.tichy@mvcf.cz